

Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради

Кафедра «Сестринська справа»

Силабус

освітньої компоненти

«Офтальмологія»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Освітньо-професійна програма: «Акушерська справа»

Вид освітньої компоненти: вибіркова

Мова викладання: державна

Форма навчання: денна

Затверджено на засіданні кафедри

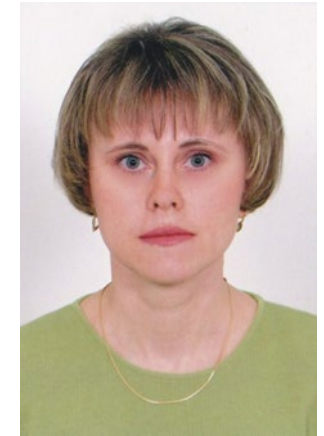
«Сестринська справа»

Протокол №1 від «26» серпня 2022 року

Завідувач кафедри д.мед.н.

професор Заболотнов В.О.

2022

Загальна інформація про викладача

Назва освітньої компоненти	Офтальмологія
Викладач	Гуменна Людмила Василівна
Профайл викладача	https://www.zhim.org.ua/kaf_ss.php
Контактний телефон	+380963265388
E-mail:	l-humenna@ukr.net
Сторінка освітньої компоненти	в системі інтранет
Консультації	<i>Консультації: Понеділок та Четвер з 14.10 до 14.40 Онлайн комунікація з використанням відео- або аудіотехнологій (ZOOM, Viber, електронна пошта) в робочі дні з 9.30 до 17.30</i>

1. Назва освітньої компоненти

«Офтальмологія»

2. Обсяг освітньої компоненти

Вид заняття	Кількість годин
Лекції	20
Практичні заняття	40
Самостійна робота	60

3. Ознаки освітньої компоненти

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна\ вибіркова
2022	3	6	223 «Медсестринство»	4 / 120	3	ПМК	вибіркова

4. Передумови вивчення освітньої компоненти

- ґрунтується на попередньо вивчених освітніх компонентах: «Анатомія людини», «Загальний догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка», «Фармакологія та медична рецептура», «Акушерство», «Педіатрія», «Хірургія», «Внутрішня медицина», «Отоларингологія», «Епідеміологія та інфектологія»;
- інтегрується з такою освітньою компонентою: «Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій»;
- закладає фундамент для подальшого засвоєння здобувачами вищої освіти знань та умінь з циклу освітніх компонент професійної і практичної підготовки бакалавра.

5. Мета й завдання освітньої компоненти

Метою вивчення освітньої компоненти є підготовка конкурентно-спроможного, висококваліфікованого, компетентного фахівця, що володіє системними знаннями з курсу «Офтальмологія», які необхідні для догляду за пацієнтами з хворобами очей, самостійної діагностики функцій органа зору, розладів рефракції, очних хвороб та станів ока, що потребують надання невідкладної медичної допомоги, проведення диспансеризації населення та профілактики очного травматизму.

Основними завданнями вивчення освітньої компоненти є:

- розробка оптимального змісту освітньої компоненти;
- забезпечення досягнення майбутніми фахівцями якісно нового рівня у засвоєнні знань з офтальмології, розуміння ними оптимальних

шляхів поліпшення навчання і професійної орієнтації ЗВО, подальшого підвищення рівня їх морального, фізичного й естетичного виховання;

– відбір і систематизація форм, методів і прийомів навчання майбутнього фахівця з метою озброєння ЗВО навичками й уміннями організації освітнього процесу в закладах вищої освіти;

– формування професійно-педагогічної спрямованості майбутніх фахівців.

6. Компетентності

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти та Освітньої професійної програми підготовки акушерки бакалавра дана освітня компонента забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей.

Загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- навички використання інформаційних та комунікативних технологій;
- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність працювати в команді;
- здатність діяти на основі етичних міркувань.

Спеціальні (фахові):

- здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах;

- здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками;

- застосування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки;

- здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби;

- здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень;

- збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта;
- профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини;
- здатність здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу в паліативній та хоспісній допомозі;
- здатність до організації надання медичної допомоги за принципом сімейної медицини;
- здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки;
- здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження;
- здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах;
- здатність організовувати та управляти відповідним структурним підрозділом (лідерство та менеджмент).

7. Результати навчання згідно профілю програми, після вивчення ОК:

- проводити діагностику згідно спеціалізації: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта;
- планувати медсестринські втручання;
- здійснювати контроль за роботою молодшого медичного персоналу та станом інвентарю;
- виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму;
- належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму;
- виписувати, зберігати та застосувати фармакологічні засоби;
- вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження;
- надавати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану;
- планувати і проводити профілактичні та протиепідемічні заходи щодо інфекційних хвороб;
- організовувати та проводити навчання пацієнтів та членів їхніх родин з медичних питань;
- проводити медико-гігієнічну пропаганду;
- належно вести відповідну медичну документацію.

***Під час вивчення* освітньої компоненти у здобувачів вищої освіти формуються соціальні навички (soft-skills):**

- здатність до усного спілкування, вміння переконувати і аргументувати;
- вміння чітко і ясно висловлювати свої думки, самопрезентація;
- самоосвіта, бажання змінюватися і удосконалювати свої вміння і навички;
- вміння працювати в групі, лідерські та моральні якості,
- приймати рішення відповідно до створеної ситуації, аналізувати певні явища;
- проявляти творчий підхід для розв'язку експериментальних проблем, креативне мислення;
- вміння подати інформацію іншим тощо.

**8. Методична картка освітньої компоненти
Лекції**

Тема
Модуль 1
1. Анатомо-фізіологічні особливості органа зору, зорові функції й сучасні методи їх дослідження.
2. Оптична система ока. Поняття про рефракцію та акомодацію.
3. Захворювання допоміжного апарату ока (повік, слізного апарату, кон'юнктиви).
4. Захворювання орбіти та очорухового апарату.
5. Захворювання зовнішньої та середньої оболонок ока.
6. Глаукома.
7. Захворювання з поступовою втратою зору.
8. Зміни органа зору при загальних захворюваннях організму.
9. Травми органа зору.
10. Раптова втрата зору.

Практичні заняття

Тема
Модуль 1
1. Анатомо-фізіологічні особливості органа зору, зорові функції й сучасні методи їх дослідження.
2. Оптична система ока. Поняття про рефракцію та акомодацію.
3. Захворювання допоміжного апарату ока (повік, слізного апарату, кон'юнктиви).
4. Захворювання орбіти та очорухового апарату.
5. Захворювання зовнішньої та середньої оболонок ока.
6. Глаукома.
7. Захворювання з поступовою втратою зору.
8. Травми органа зору. Раптова втрата зору.

9. Зміни органа зору при загальних захворюваннях організму.

Самостійна робота

Тема
1. Організація офтальмологічної допомоги в Україні.
2 Прогресуюча короткозорість, ускладнення, сучасні методи лікування та профілактики. Короткозорість та вагітність.
3. Ускладнення захворювань слізного апарату.
4. Профілактика та методи лікування косоокості.
5. Герпетичні кератити: клініка, діагностика, сучасні підходи до лікування.
6. Сучасні методи діагностики первинної глаукоми.
7. Історія і методи хірургічного лікування катаракти.
8. Патологічні зміни очей при ендокринних захворюваннях, авітамінозах, серцево-судинній патології, тощо. Діагностика та профілактика ускладнень.
9. Професійні ушкодження очей. Методи профілактики.
10. Оптична когерентна томографія в діагностиці захворювань сітківки та зорового нерва.

9. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувача вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма контролю: ПМК.

Контроль знань і умінь ЗВО (поточний і підсумковий) з ОК «Офтальмологія» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації освітнього процесу. Рейтинг ЗВО із засвоєння ОК визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з ОК, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (ПМК) – 40 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті. Рівень знань оцінюється: «**відмінно**» – ЗВО дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань; «**добре**» – ЗВО володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань; «**задовільно**» – ЗВО дає правильну

відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань; «незадовільно з можливістю повторного складання» – ЗВО дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, індиферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна) оцінка курсу ОК є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (ПМК) – 40 балів.

**Розподіл балів, що отримують здобувачі вищої освіти при вивченні освітньої компоненти «Офтальмологія»
Модуль 1**

Поточне тестування та самостійна робота										ІДРС	ПМК	СУМА
Модуль 1												
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2						Змістовий модуль 3		6	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
6	6	6	6	6	6	6	6	6				
54												

Примітка: T1, T2...T10 – тема практичних занять згідно програми, ПМК – підсумковий модульний контроль

Оцінювання здобувача вищої освіти відбувається згідно «Положення про організацію освітнього процесу»

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73

Задовільно	Е	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

10. Політика освітньої компоненти

Політика щодо академічної доброчесності.

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання) та визначається системою вимог, які викладач ставить до здобувача у вивченні освітньої компоненти (недопущення академічного плагіату, списування, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, заборона використання додаткових джерел інформації, інтернет ресурсів без вказівки на джерело, використане під час виконання завдання тощо). З метою запобігання, виявлення та протидії академічного плагіату в наукових та навчальних працях викладачів, науково-педагогічних працівників інституту та здобувачів в закладі розроблено «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях працівників та здобувачів Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради». За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії.

Політика щодо відвідування.

Політика щодо відвідування усіх форм занять регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Житомирському медичному інституті ЖОР». Здобувач зобов'язаний виконувати правила внутрішнього розпорядку інституту та відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом, дотримуватися етичних норм поведінки. Присутність на занятті є обов'язковим компонентом оцінювання.

Політика щодо перескладання.

Порядок відпрацювання пропущених занять з поважних та без поважних причин ЗВО інституту регламентується «Положенням про порядок відпрацювання здобувача освіти Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять».

Політика щодо дедлайнів.

Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених вивченням освітньої компоненти визначених для виконання усіх видів робіт.

Політика щодо апеляції.

У випадку конфліктної ситуації під час проведення контрольних заходів або за їх результатами, здобувач освіти має право подати апеляцію згідно з «Положенням про апеляцію результатів контрольних заходів знань здобувачами вищої освіти ЖМІ ЖОР» http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_apel_rezult.pdf. Заява подається особисто в день оголошення результатів контрольного заходу начальнику навчально-методичного відділу інституту, реєструється в загальному відділі і передається проректору з навчальної роботи та розглядається на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання. Здобувач має право бути присутнім на засіданні апеляційної комісії. При письмовому контрольному заході члени апеляційної комісії, керуючись критеріями оцінювання, з даної ОК детально вивчають та аналізують письмові матеріали контрольного заходу. Повторне чи додаткове опитування здобувача апеляційною комісією заборонено. Результати апеляції оголошуються здобувачу відразу після закінчення розгляду його роботи, про що здобувач особисто робить відповідний запис у протоколі засідання апеляційної комісії.

Політика щодо конфліктних ситуацій.

У ЗВО визначено чіткі механізми та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з корупцією, дискримінацією, сексуальними домаганнями та ін. Упроваджено ефективну систему запобігання та виявлення корупції, вживаються заходи, спрямовані на підвищення доброчесності працівників і здобувачів освіти інституту, дотримання правил етичної поведінки, створення додаткових запобіжників вчиненню корупційних дій і пов'язаних із корупцією правопорушень. Рішенням Вченої ради затверджено: Антикорупційну програму <http://www.zhim.org.ua/images/info/antikorruption.pdf>, «Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків», http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_komisiya_korupcii.pdf, План заходів з виконання антикорупційної програми відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» http://www.zhim.org.ua/images/info/plan_zahodiv_korupciya.pdf, яким передбачено проведення інститутом антикорупційних заходів під час здійснення своїх статутних завдань.

Для вирішення питань, пов'язаних із запобіганням будь-яких форм дискримінації, зокрема і за ознаками статі, в інституті діє «Телефон Довіри», (0412-46-19-62) звернувшись по якому, здобувачі освіти мають можливість отримати анонімну, екстрену, безкоштовну, кваліфіковану допомогу. Створена «Скринька довіри», до якої анонімно можуть звертатись здобувачі ЗВО, залишати там свої скарги чи пропозиції. Також у закладі розроблено План заходів щодо попередження мобінгових/булінгових тенденцій у Житомирському медичному інституті ЖОР https://www.zhim.org.ua/images/info/polozh_buling.pdf, «Положення про політику запобігання, попередження та боротьби з сексуальними домаганнями і дискримінацією» http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_seks_domag.pdf, працює практичний психолог.

11. Рекомендована література

Базова:

1. *Жабосдов Г.Д., Кіресв В.В.* Практикум з очних хвороб: навч. посібник. — К.: Здоров'я, 2018. — 280 с.
2. *Жабосдов Г.Д., Скрипник Р.Л., Баран Т.В.* Офтальмологія: навч. посібник. — К.: Здоров'я, 2018. — 424 с.
3. *Корконішко О.М.* Медсестринство в офтальмології. — К.: Медицина, 2018. — 216 с.

Допоміжна:

1. *Новицький І.Я.* Очні хвороби: підручник. — К.: Здоров'я, 2000. — 184 с.
2. *Офтальмологія: Нормативне виробничо-практичне видання.* — К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ "Медінформ", 2006. — 408 с.
3. *Касевич Н.М., Шаповал К.І.* Охорона праці та безпека життєдіяльності медичних працівників: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 248 с.
4. *Жабосдов Г.Д., Сергієнко М.М.* Очні хвороби. — К.: Здоров'я, 2003. — 184 с.
5. *Жабосдов Г.Д., Ватченко А.О.* Терапевтична офтальмологія: навч. посібник. — К.: Здоров'я, 2012. — 134 с.
6. *Шегедин М.Б., Антоненко Ю.О., Ольхова О.В.* Медсестринство в офтальмології: навч. посібник — Вінниця: Нова книга, 2013. — 104 с.
7. *Татасюк В.С., Кучанська Г.Б.* Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник. — К.: Медицина, 2012. — 488 с.

Викладач _____

(підпис)